

Sygn. akt I ACa 844/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Jadwiga Chojnowska
Sędziowie	:	SA Beata Wojtasiak SO del. Małgorzata Szostak - Szydłowska (spr.)
Protokolant	:	Sylwia Radek - Łuksza

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2015 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa **W. W.**

przeciwko **T. W.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 27 marca 2014 r. sygn. akt I C 2034/13

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Powódka W. W. domagała się zasądzenia na jej rzecz od pozwanego T. W. kwoty 500.000,- zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 01 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu podnosiła, że dnia 30 lipca 2010 roku pozwany wystawił na jej rzecz weksel własny in blanco na kwotę 500.000,- zł z terminem płatności do 01 stycznia 2011 roku, a działając na podstawie i w granicach deklaracji wekslowej uzupełniła weksel poprzez uzupełnienie swego imienia i nazwiska, jako osoby na zlecenie której ma nastąpić zapłata. Dnia 02 stycznia 2011 roku, a następnie także dnia 02 października 2012 r. weksel został przedstawiony pozwanemu z wezwaniem do wykupu, lecz pozwany odmówił zapłaty i nie wykupił weksla.

Sąd Okręgowy w Białymstoku w dniu 12 grudnia 2012 roku w sprawie sygn. akt I Nc 107/12 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, którym uwzględnił żądania pozwu w całości.

Pozwany T. W. w zarzutach od nakazu zapłaty wnosił o jego uchylenie i oddalenie powództwa. Podał, że przedmiotowy weksel został sporządzony w celu zabezpieczenia szkody, jaką powódka mogłaby ponieść w przypadku wszczęcia przez bank egzekucji na podstawie hipoteki, którą powódka ustanowiła na jej nieruchomości, nabytej w drodze podziału majątku wspólnego stron w związku z ich separacją, położonej we wsi D., na zabezpieczenie spłaty kredytu zaciągniętego przez pozwanego. Pozwany podnosił też, że weksel został przez strony przekazany do przechowania ich synowi Ł. W., któremu powódka weksel zabrała i skorzystała z niego przedwcześnie, gdyż do egzekucji i skorzystania przez bank z zabezpieczenia hipotecznego nie doszło.

W odpowiedzi na zarzuty od nakazu zapłaty powódka podniosła, że pomiędzy stronami doszło do częściowego podziału majątku wspólnego, w ramach którego pozwany przeniósł na nią nieruchomości położone w Ż. i D., lecz nie przedstawiają one realnej wartości wobec obciążenia kredytami zaciągniętymi na sfinansowanie budowy terminala przeładunków kolejowych zlokalizowanego w miejscu zamieszkania pozwanego. Wystawiony przez pozwanego weksel miał zabezpieczać spłatę majątku wniesionego przez powódkę do małżeństwa stron. Zgoda powódki – jak podawała na rozprawie w dniu 18 marca 2014 roku – na zaciągnięcie i zabezpieczenie kredytu pozwanego była związana z zobowiązaniem pozwanego, że zwróci powódce jej nakłady na dom, który kupiła za własne pieniądze.

Sąd Okręgowy w Białymstoku, na skutek rozpoznania zarzutów pozwanego od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, wyrokiem z dnia 27 marca 2014 roku w sprawie sygn. akt I C 2034/13 utrzymał w całości nakaz zapłaty.

Sąd Okręgowy przyjął jako bezsporne, że pozwany T. W. w dniu 30 lipca 2010 roku wystawił weksel własny, za miejsce i datę wystawienia podający: „B. 30 lipiec 2010 r.”, o treści „Dnia [...] 2011 r. zapłacę za ten sola weksel na zlecenie [...] sumę [...] zł. słownie: [...] miejsce płatności: płatny w B. [...] podpis wystawcy”, a powódka W. W. uzupełniła weksel wpisując w nim: kwotę 500.000 złotych, termin płatności 01 stycznia 2011 roku oraz swoje imię i nazwisko jako osoby, na czyjej zlecenie zapłata ma być dokonana. Pozwany, jako wystawca weksla in blanco, nie przekazał go powódce, lecz za jej zgodą powierzył go synowi stron – Ł. W. – do przechowania. Pismem z dnia 02 października 2012 roku powódka wezwała pozwanego do wykupu powyższego weksla, czemu pozwany nie zadośćuczynił.

Ponadto z ustaleń Sądu Okręgowego wynikało, że wyrokiem z dnia 18 maja 2007 roku w sprawie o sygn. akt I C 495/07 Sąd Okręgowy w Białymstoku orzekł separację stron. Natomiast w dniu 07 lipca 2004 roku w formie aktu notarialnego strony dokonały częściowego podziału majątku dorobkowego w zakresie dwóch nieruchomości przyznając prawo użytkowania wieczystego nieruchomości położonej we wsi D. i we wsi Ż. na rzecz powódki, oświadczyły, że wydanie nieruchomości objętych tym podziałem W. W. już nastąpiło i wniosły o wpisanie do ksiąg wieczystych (...) prawa użytkowania wieczystego gruntu i własności budynków na rzecz powódki. Obecnie prawa do nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta (...) zostały przeniesione przez powódkę na rzecz syna stron Ł. W.. Nieruchomość, dla której prowadzona jest księga wieczysta (...) obciążona jest hipoteką, która zabezpiecza zobowiązanie z umowy kredytu zaciągnięte przez pozwanego.

Strony były zgodne, że porozumienie wekslowe zawarte między powódką a pozwanym nie przybrało postaci pisma, sporna zaś była jego treść. Pozwany, na którym spoczywał w niniejszej sprawie obowiązek wskazywania dowodów na poparcie faktów, z których wywodzi skutki prawne (art. 232 k.p.c.) oraz na którym spoczywał ciężar udowodnienia tych faktów (art. 6 k.c.), nie wykazał, że strony zawarły umowę, na podstawie której powódka nabywałaby uprawnienie do uzupełnienia przedmiotowego weksla w sytuacji poniesienia szkody powstałej w przypadku wszczęcia przez bank egzekucji w oparciu o hipotekę, która zabezpieczała wiarygodność z tytułu zawartej przez wierzyciela hipotecznego z pozwanym umowy kredytowej na należącej do niej nieruchomości. Powyższym twierdzeniom pozwanego przeczą zarówno zeznania powódki, jak i zeznania świadka - syna stron Ł. W. - oraz treść jego pisemnego oświadczenia. Także powódka, zdaniem Sądu Okręgowego, nie wykazała, by strony zawarły umowę, mocą której przedmiotowy weksel miał zabezpieczać spłatę przez pozwanego majątku wniesionego przez powódkę do wspólności majątkowej. Twierdzenia te, zaprzeczone przez pozwanego, znalazły potwierdzenie jedynie w zeznaniach syna stron Ł. W., który - zdaniem Sądu Okręgowego - z uwagi na bliskie pokrewieństwo ze stronami nie zachowuje pełnego obiektywizmu w stosunku do podnoszonych przez strony okoliczności.

W tych okolicznościach Sąd pierwszej instancji, powołując się na treść art. 101, 103 i 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz. U. Nr 37, poz. 282) oraz cytowane poglądy doktryny i orzecznictwa przyjął, że pozwany poprzez złożenie swojego podpisu na dokumencie zawierającym wymienioną w ustaleniach Sądu Okręgowego treść obejmującą: słowo „weksel”, datę wystawienia, bezwarunkowe przyrzeczenie zapłaty, osobę, na której zlecenie zapłata ma nastąpić, wystawił tym samym weksel in blanco, którego remitentem była powódka. Wymieniony weksel in blanco został uzupełniony przez powódkę w sposób nadający mu wszystkie cechy weksla własnego. W braku wykazania przez pozwanego treści stosunku podstawowego, w związku z którym, według niego, został wystawiony weksel in blanco, zarzuty pozwanego związane z nieprawidłowym jego wypełnieniem nie znajdują uzasadnienia. Także powódka nie podołała obowiązkowi wykazania swoich twierdzeń w przedmiotowym zakresie. Stąd też Sąd Okręgowy uznał, że okoliczności powyższe zwolniły Sąd z konieczności badania, czy strony mają wobec siebie roszczenia wynikające z zabezpieczanego przez przedmiotowy weksel stosunku podstawowego. Niewykazanie okoliczności zawarcia porozumienia wekslowego skutkowało także – w ocenie Sądu Okręgowego – uznaniem, że brak jest skutków prawnych, które taka umowa mogłaby wywołać w przypadku niedochowania przez strony wynikających z niej obowiązków (art. 6 k.c.), a tym samym, że wystawiony przez pozwanego weksel in blanco został uzupełniony prawidłowo. W konsekwencji Sąd Okręgowy przyjął, że przedmiotowy papier wartościowy jest źródłem zobowiązania uzasadniającego roszczenie powódki o zapłatę kwoty odpowiadającej sumie wekslowej, które stało się wymagalne z dniem 01 stycznia 2011 roku. Z treści uzupełnionego weksla wynikało bowiem, że płatność powinna nastąpić w oznaczonym w nim dniu (art. 33 prawa wekslowego w związku z art. 103 prawa wekslowego). Stąd też, mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku w całości wniósł pozwany T. W.. Zarzucał zaskarżonemu wyrokowi:

1. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy - art. 233 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie rzeczywistego rozważenia materiału dowodowego dotyczącego treści porozumienia wekslowego i w konsekwencji zaniechanie dokonania na jego podstawie ustaleń faktycznych co do treści tego porozumienia;
2. naruszenie prawa materialnego - art. 10 prawa wekslowego poprzez jego niezastosowanie w sprawie, co w rezultacie doprowadziło do błędnego uznania, że treść porozumienia wekslowego jest nieistotna, gdyż decyduje tylko sama treść weksla;
3. nierozpoznanie istoty sprawy, czyli nierozpoznanie przez Sąd, czy żądanie powódki dochodzone w niniejszej sprawie jest zgodne z treścią porozumienia wekslowego, a zatem czy naprawdę jest istniejące i wymagalne;
4. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy - art. 131 § 1 k.p.c. i art. 132 § 2 k.p.c. poprzez niedoręczenie pozwanemu odpisu odpowiedzi powódki na zarzuty pozwanego;
5. naruszenie prawa materialnego - art. 6 k.c. poprzez błędne jego zastosowanie polegające na błędnym przyjęciu, że pozwany nie wykazał treści porozumienia wekslowego w sytuacji, gdy pozwanemu nie została nawet doręczona odpowiedź na zarzuty od nakazu zapłaty, a Sąd nie zreferował ich treści.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wnosil:

- o dopuszczenie dowodu z dokumentu w postaci zaświadczenia (...) Banku (...) w S. z dnia 22 maja 2014 roku na okoliczność, że kredyt z dnia 10 września 2010 roku jest obsługiwany prawidłowo, a zatem że zabezpieczenie hipoteczne udzielone przez powódkę do tego kredytu nie jest nadal wykorzystywane czyli, że powódka nie ponosi z tego tytułu szkody;
- o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje;

- ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Białymstoku do ponownego rozpoznania przy pozostawieniu temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Powódka – w odpowiedzi na apelację – podtrzymała dotychczasowe stanowisko zaprzeczając faktom, na które powoływał się pozwany.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja, jako nieuzasadniona, podlegała oddaleniu.

Trafnie pozwany w apelacji zarzucił, że Sąd Okręgowy bezpodstawnie uchylił się od ustalenia rzeczywistej treści porozumienia wekslowego zawartego pomiędzy stronami. Treść tego porozumienia – wobec rodzaju zarzutów pozwanego od nakazu zapłaty – stanowić musiała przedmiot ustaleń i oceny sądu. Jednakże Sąd Apelacyjny dokonując uzupełniających ustaleń faktycznych na podstawie materiału dowodowego zebranego przed Sądem pierwszej instancji oraz na podstawie zaświadczenia złożonego przez pozwanego wraz z apelacją uznał, że materiał dowodowy nie daje podstaw, aby przyjąć, że porozumienie wekslowe – zgodnie z twierdzeniami pozwanego – obejmowało upoważnienie powódki do wypełnienia weksła w razie wystąpienia szkody w majątku powódki wywołanej prowadzeniem przez bank kredytujący pozwanego egzekucji do nieruchomości na podstawie hipoteki zabezpieczającej zobowiązania pozwanego. Słusznie zaś Sąd Okręgowy odwołując się do treści art. 6 k.c., 232 k.p.c. i art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz. U. Nr 37, poz. 282) - dalej: Prawo wekslowe, rozłożył pomiędzy stronami ciężar udowodnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Podkreślić bowiem należy, że na skutek wystawienia i wydania weksła dochodzi do powstania domniemania istnienia wierzytelności w stosunku podstawowym. Odwołanie się w zarzutach od nakazu zapłaty do treści porozumienia wekslowego i do stosunku podstawowego prowadzi do uwzględnienia tego stosunku w ramach oceny zasadności dochodzonego roszczenia wekslowego. Nadal jednak przedmiotem sporu jest roszczenie wekslowe z tą tylko różnicą, że przy uwzględnieniu również stosunku podstawowego (por. wyrok SN z dnia 22 czerwca 2006 r. V CSK 86/06, OSNC-ZD 2011/3/66). Artykuł 10 prawa wekslowego dotyczący weksła niepełnego w chwili wystawienia (weksła in blanco) reguluje dopuszczalny zakres zarzutu niezgodnego z porozumieniem uzupełnienia weksła, nie ma jednak na celu podważania abstrakcyjnego charakteru zobowiązania wekslowego. Powołany przepis osłabia odpowiedzialność dłużnika wekslowego przez umożliwienie mu odwołania się w drodze wyjątku do stosunku osobistego łączącego wystawcę weksła i remitenta w drodze zarzutów dopuszczonych przez prawo wekslowe. Ze względu na ścisłe powiązanie weksła in blanco z porozumieniem stron co do jego uzupełnienia pozwany w procesie wekslowym może się bronić zarzutami, że uzupełnienie weksła, stanowiącego podstawę powództwa, nastąpiło niezgodnie z udzielonym przez niego upoważnieniem. Zarzuty takie mogą być podnoszone bez żadnych ograniczeń, jeżeli powodem jest bezpośredni odbiorca weksła in blanco. Konstrukcja rozważanego przepisu wpływa jednak na rozkład ciężaru dowodu w procesie, w którym powód dochodzi należności z weksła. Przepis ten, zgodnie z jednolitym poglądem prezentowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego, obciąża dłużnika wekslowego ciężarem udowodnienia okoliczności w nim wymienionych w celu zwolnienia się z zobowiązania wekslowego (zob. np. wyrok z dnia 23 października 2008 r., V CSK 71/08, Lex nr 485921, wyrok z dnia 26 września 2013 r., II CSK 719/12, Lex nr 1385867).

Podniesienie zarzutu uzupełnienia weksła niezgodnie z porozumieniem wekslowym nie oznacza, że w takim przypadku proces o zapłatę należności wynikającej z weksła wypełnionego w oparciu o porozumienie wekslowe przestaje mieć charakter tzw. "procesu wekslowego". Podniesienie przez dłużnika wekslowego zarzutów ze stosunku podstawowego (porozumienia wekslowego) nie powoduje bowiem utraty przez posiadacza weksła formalnej i materialnej legitymacji wekslowej. Nie ma podstaw, aby ciężar dowodzenia okoliczności ze stosunku podstawowego uzasadniający uzupełnienie weksła przerzucać na wierzyciela wekslowego. Zobowiązanie wekslowe, również wynikające z weksła in blanco, ma bowiem charakter abstrakcyjny, posiadacz weksła nie musi zatem dowodzić istnienia wierzytelności w stosunku podstawowym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2014 r. III CSK 100/13, Lex nr 1489244, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 kwietnia 2008 r. V ACa 118/08, Lex nr 447161).

Wbrew zarzutom apelacji słusznie zatem w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy przyjął, że ciężar dowodu w zakresie zawarcia przez strony porozumienia wekslowego wskazywanej przez pozwanego treści, ciężar wykazania stosunku podstawowego i udowodnienia działania powódki niezgodnie z zawartym porozumieniem spoczywa na dłużniku wekslowym. Trafnie więc przypisano pozwanemu skutki prawne wynikające z braku przedstawienia wystarczających dowodów na te okoliczności. Również w ocenie Sądu Apelacyjnego, który ponownie ocenił zaofiarowany przez strony materiał dowodowy, pozwany nie sprostął powyższemu obowiązkowi.

Wbrew ustaleniom Sądu Okręgowego, twierdzenia powódki zawarte w uzasadnieniu pozwu wskazują, że powódka wypełniła wystawiony przez pozwanego weksel jedynie poprzez wpisanie swojego imienia i nazwiska po słowach „na zlecenie”, a pozostałe elementy weksla były już uzupełnione przez pozwanego w dacie wystawienia weksla. Pozwany zeznając w sprawie podał, weksel nie został wypełniony o żadne inne dane oraz że nie pamięta, czy suma wekslowa była przy nim wpisana (00.08.48-01.10.04 rozprawy z dnia 18 marca 2014 roku), co oznacza, że twierdzeniom powódki zawartym w pozwie pozwany skutecznie nie zaprzeczył. Stanowisko powódki zaś znajduje potwierdzenie w samym wyglądzie weksla, gdzie wyraźnie odmiennym charakterem pisma wpisane zostało jedynie imię i nazwisko powódki (odpis weksla - k. 3). Ustalić zatem, zdaniem Sądu Apelacyjnego, należało, że w chwili wystawienia weksla był on niepełny jedynie w części dotyczącej nazwiska remitenta. Inne elementy wymagane art. 101 prawa, tj. nazwa "weksel" w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono; przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej; oznaczenie terminu płatności; oznaczenie miejsca płatności; oznaczenie daty i miejsca wystawienia weksla i podpis wystawcy weksla, były wypełnione przez pozwanego.

W tej sytuacji treść zawartego pomiędzy stronami porozumienia wekslowego ograniczać się mogła tylko do dwóch kwestii: wypełnienia weksla w zakresie osoby remitenta oraz terminu i warunków, pod jakimi weksel ten miał zostać pozwanemu przedstawiony do zapłaty. O ile strony zgodnie twierdziły, że osobą, na której rzecz i na której zlecenie miała nastąpić zapłata sumy wekslowej była powódka, to spór dotyczył treści porozumienia co do okoliczności upoważniających powódkę do przedstawienia weksla do zapłaty.

Bezspornym w sprawie było, że strony nie sporządziły pisemnej deklaracji wekslowej, a do porozumienia pomiędzy stronami doszło jedynie ustnie w obecności dzieci stron D. W. i Ł. W.. Dla porządku jedynie przywołać w tym miejscu należy utrwalone w orzecznictwie stanowisko, iż art. 10 prawa wekslowego nie wymaga żadnej szczególnej formy porozumienia wekslowego, może być więc ono zarówno pisemne, jak i ustne, ponadto do jego zawarcia dość może w sposób wyraźny lub dorozumiany, a jego wykładnia następuje na zasadach ogólnych, tj. zgodnie z art. 65 k.c. (por. np.: wyrok SN z dnia 28 maja 1998 r., III CKN 531/97, OSNC 1999/1/13, wyrok SN z dnia 26 września 2013 r., II CSK 719/12, Lex nr 1385867, wyrok SN z 23 października 2001 r., I CKN 19/01, Lex nr 51712).

Skoro pozwany podpisał i wydał weksel, przyjąć należy, że uczynił to w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego i upoważnił powódkę do wypełnienia go w określony sposób. Jedynym dowodem powołanym przez pozwanego na okoliczność treści porozumienia wekslowego były zeznania wnioskowanego przez pozwanego świadka Ł. W. (00.01.50-00.04.29 oraz 00.13.18-00.14.14 rozprawy z dnia 18 marca 2014 roku). Świadek ten jednak jednoznacznie zaprzeczył, jakoby weksel był wystawiony przez pozwanego na zabezpieczenie ewentualnych roszczeń powódki z tytułu szkody, jakiej miałyby doznać wskutek egzekucji zobowiązań kredytowych pozwanego zabezpieczonych hipoteką na rzecz banku na jej nieruchomościach. Przeciwnie: podał, że weksel był wystawiony jako forma rozliczeń stron pomiędzy rodzicami z tytułu podziału majątku po separacji stron. Pozwany prosił świadka, aby ten weksel trzymał jako bezstronny rozjemca do momentu, kiedy miała nastąpić spłata, a gdy świadek stwierdził po upływie terminu płatności, że po stronie ojca nie ma jakiegokolwiek woli rozliczenia się, przekazał weksel matce, przeciwko której prowadzona jest egzekucja wspólnych długów także do jej emerytury. Świadek podał, że o ile kredyt zaciągnięty w 2010 roku jest spłacany, to dwa pozostałe, wyższe kredyty zabezpieczone hipotekami na nieruchomości powódki nie są spłacane przez ojca i toczy się egzekucja. Zeznania świadka korespondują z twierdzeniami powódki (zeznania powódki – 00.05.00-00.08.40 rozprawy z dnia 18 marca 2014 roku), która podawała, że do podpisania i wydania weksla doszło w ten sposób, że pozwany nalegał na zaciągnięcie przez strony kredytu w Banku Spółdzielczym w S., który to kredyt miał być zabezpieczony hipoteką na nieruchomościach stanowiących własność powódki.

Zapewniał, że po uzyskaniu kredytu jego sytuacja poprawi się, co pozwoli mu na zwrot należności powódki, która z własnych środków kupiła do majątku wspólnego dom. Powódka twierdziła, że zgodziła się na powyższy kredyt i zabezpieczenie licząc na spłatę jej należności, a pozwany pomimo upływu terminu zapłaty wyznaczonego na początek 2011 roku uchylał się od zapłaty, co spowodowało wytoczenie powództwa w oparciu o wystawiony weksel.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, powyższe dowody w postaci zeznań powódki i zeznań świadka Ł. W. w zestawieniu z przedłożonym wekslem (k. 3), który – jak wyżej wskazano – w dacie wystawienia przez pozwanego był niepełny jedynie w zakresie imienia i nazwiska remitenta oraz w zestawieniu umową z dnia 07 lipca 2004 roku (k. 58-61), pozwalają na następujące, częściowo odmienne od ustaleń Sądu pierwszej instancji i uzupełniające, ustalenia faktyczne:

Strony w niniejszej sprawie umową z dnia 07 lipca 2004 roku dokonały jedynie częściowego podziału majątku dorobkowego przyznając na rzecz powódki dwie nieruchomości obciążone hipotecznie. Po zawarciu tej umowy do rozliczenia pozostawały roszczenia powódki z tytułu jej nakładów na majątek wspólny. W 2010 roku strony ustaliły wysokość roszczeń należnych powódce od pozwanego na kwotę 500.000,- zł, którą to kwotę pozwany zobowiązał się zapłacić dnia 01 stycznia 2011 roku, przy czym zaciągnięcie przez obie strony kredytu bankowego zabezpieczonego kolejną hipoteką na nieruchomości powódki miało pozwanemu umożliwić spłatę jej roszczeń. Na zabezpieczenie wierzytelności powódki z tytułu nakładów na majątek wspólny pozwany wystawił w dniu 30 lipca 2010 roku weksel własny na sumę 500.000,- zł z terminem płatności 01 stycznia 2011 roku (zeznania świadka Ł. W. - 00.01.50-00.04.29 oraz 00.13.18-00.14.14 rozprawy z dnia 18 marca 2014 roku, zeznania powódki – 00.05.00-00.08.40 rozprawy z dnia 18 marca 2014 roku). W dniu 10 września 2010 roku obie strony zawarły ze (...) Bankiem (...) z siedzibą w S. umowę o kredyt obrotowy nr (...), zmienianą aneksami i umową ugody z dnia 10 września 2013 roku, przy czym zobowiązania stron z tej ugody na dzień 22 maja 2014 roku wynosiły 333.400,- zł, a obsługa tego kredytu przebiegała prawidłowo (zaświadczenie – k. 238). Pomimo zawarcia umowy kredytowej pozwany nie spłacił na rzecz powódki swojego zobowiązania z tytułu jej nakładów na majątek wspólny. Pismem z dnia 02 października 2012 roku powódka wezwała pozwanego do wykupu weksla w terminie tygodniowym (wezwanie z dowodem doręczenia – k. 28,27), co okazało się bezskuteczne. Sąd Apelacyjny dał przy tym wiarę zeznaniom powódki i zeznaniom świadka Ł. W., które były ze sobą zgodne i wzajemnie korespondowały, nie podzielił zaś odosobnionych zeznań pozwanego (00.08.40- 00.13.08 rozprawy z dnia 18 marca 2014 roku). Bezzasadnie Sąd Okręgowy odmówił wiarygodności zeznaniom świadka Ł. W. powołując się jedynie na bliskie pokrewieństwo świadka ze stronami. W ocenie Sądu Apelacyjnego, okoliczność, iż strony przekazały temu właśnie świadkowi na przechowanie przedmiotowy weksel pozwanego świadczy, iż obie strony postrzegały świadka jako bezstronnego i obiektywnego.

Pozwany wskazując, że weksel miał zabezpieczać ewentualną szkodę powódki w przypadku wszczęcia przez (...) Bank (...) z siedzibą w S. egzekucji do nieruchomości powódki z tytułu zobowiązań wynikających z umowy o kredyt obrotowy z dnia 10 września 2010 roku, nie przedstawił jakiegokolwiek dowodu na tę okoliczność poza swymi zeznaniami. Prawdziwości twierdzeń pozwanego nie dowodzi w żadnym razie sama tylko zbieżność czasowa wystawienia weksla i zawarcia powyższej umowy kredytowej, niewątpliwie potwierdzona zaświadczeniem z dnia 22 maja 2014 roku (k. 238), skoro brak jest innych dowodów wskazujących, że dopiero wszczęcie postępowania egzekucyjnego do nieruchomości powódki, upoważniać ją miało do uzupełnienia weksla. Zeznania pozwanego, zdaniem Sądu Apelacyjnego, zaś były niewiarygodne jako nielogiczne i sprzeczne z doświadczeniem życiowym. Trudno bowiem przyjąć za tymi zeznaniami, iż powódka nie mając żadnego własnego, poważnego interesu w zaciągnięciu umowy kredytu obrotowego dla pozwanego, zgodziłaby się podpisać umowę kredytową w znacznej wysokości i obciążyć rzeczowo swoje nieruchomości, uzyskane w drodze podziału majątku wspólnego i już obciążone hipotekami. Na pewno takiego obciążenia nie uzasadniały stosunki osobiste stron, których małżeństwo od 18 maja 2017 roku było w separacji (wyrok – k. 57), a – jak wynika z treści pisma powódki z dnia 23 grudnia 2013 roku – powódka zarzucała pozwanemu zdradę małżeńską. W tej sytuacji jako logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym jawi się tłumaczenie postępowania powódki jednoczesnym zobowiązaniem się pozwanego do spłaty dotychczas nierozliczonych wierzytelności powódki z tytułu nakładów na majątek wspólny, co potwierdzają zeznania świadka Ł. W..

W okolicznościach niniejszej sprawy porozumienie wekslowe dotyczyło więc zabezpieczenia wekslem zobowiązań pozwanego na rzecz powódki z tytułu uzupełniającego podziału majątku, a powódka, wobec nie wywiązania się przez pozwanego z tych zobowiązań w określonym przez strony terminie, przedstawiła pozwanemu weksel do zapłaty zgodnie z zawartym porozumieniem. Pozwany, jako dłużnik wekslowy, nie wykazał skutecznie, aby treść porozumienia wekslowego odpowiadała jego twierdzeniom. Dla wyniku niniejszej sprawy nie miało przy tym znaczenia naruszenie przez Sąd Okręgowy przepisów art. 131 § 1 k.p.c. i art. 132 § 2 k.p.c. Istotnie w niniejszej sprawie nie doręczono pełnomocnikowi pozwanego odpisu pisma powódki z dnia 23 grudnia 2013 roku, stanowiącego odpowiedź powódki na zarzuty pozwanego od nakazu zapłaty. Twierdzenia tożsamej treści, jak w ww. piśmie, powódka prezentowała bowiem również na rozprawie poprzedzającej wydanie zaskarżonego wyroku, co nie spotkało się z jakimikolwiek dalszymi wnioskami dowodowymi pozwanego. Zgłoszenie takich wniosków było możliwe tym bardziej, że zaskarżony wyrok został ogłoszony w terminie publikacyjnym, a rozprawa w przypadku takich wniosków mogła być otwarta na nowo. Ponadto także w apelacji pozwany dalszych wniosków dowodowych na okoliczność treści porozumienia wekslowego nie zgłosił poza dowodem z dokumentu w postaci wyżej omówionego zaświadczenia (...) Banku (...) w S. z dnia 22 maja 2014 roku (k. 238), który to dowód w postępowaniu apelacyjnym został dopuszczony. Nie był on jednak – w ocenie Sądu Apelacyjnego – wystarczający dla ustalenia, iż uzupełnienie przez powódkę wystawionego przez pozwanego weksla in blanco nastąpiło niezgodnie z zawartym porozumieniem.

Z powyższych względów zaskarżony wyrok jest prawidłowy i brak było podstaw do jego zmiany lub uchylenia, zaś apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na mocy art. 385 k.p.c.